

Føroyska byrjunarstigið av týdningi

Fríggjadagin seinasta fingi næmingar á skeiði í Erhvervspædagogik handað prógv.

Leiðarin á skeiðinum og tveimum øðrum, hildin hava verið frammanundan, Svend-Allan Steffensen, tegin um føroyska byrjunarstigið til hesi skeið.

- Vit kunnu bert veita hjálpandi hond, sigur hann.

Seinastu dagarnar hefur verið hildið skeið í Erhvervspædagogik, og er hetta triðja skeiðið í einari røð.

Hini bæði hava verið hildin á kvøldum í Føroyum og Danmark.

Fríggjadagin vóruð prógv handað til luttakarnar á skeiðinum, sum hava verið 12 í tali.

SOSIALURIN hitti leiðaran av hesum skeiðum, Svend-Allan Steffensen, og spurdi hann

Føroysk áheitan

— Hvat eru tað fyrri skeið, hildin í hvørjum?

— Sum nevnt frammanfyri er her talan um skeið, sum hava samband við Statens Erhvervspædagogisk læreruddannelse.

— Hvat er upphavið til skeiðin?

— Í 1969 kom føroysk áheitan til Danmark um fyriskipin av slíkum skeiðum fyrri lærarum á vinnulivsskúlam, sum t.d. Tekniska skúlanum, Handls skúlanum, Sjómannsskúlanum og Alv-skúlanum norðuri við Áir.

Áheitanin varð g'ingin á mót, og fyrsta skeiðið varð hildið í Føroyum á sumri 1969 við 12 luttakaram.

Annað skeiðið varð hildið árið eftir — í 1970 — á skúla í Suðurljótland, við umleið sama luttakaratali, og seinasta skeiðið, sum hefur verið hildið í Havn, endaði fríggjadagin, tá prógv vóruð handað luttakarnum.

— Hvat hefur frálæran snúð seg um?

— Frálæra hefur verið í m.a. pædagogik og psykologi. Luttakarnir hava verið bæði lærarar og vinnulivsfólk.

— Hvat er endamálið við hesum skeiðum?

— Luttakarnir — næmingarnir — hava eftir lokin skeið fingið eitt slag av útbúgving, og kunnu soleiðis verða vegleiðarar hjá øðrum lærarum, at hesir kunnu fremja nútímans frálæru.

— Lutakerarnir hava verið skapir í flokk?

— Júst so.

Frálærskipanin hefur verið

so háttað, at næmingarnir so at siga hava lært hvønn annan, og hefur lærarin bert verið ein hjálpandi hond. En nú ímáns frálæra.

Sambært próvskjøluni, sum næmingarnir hava fingið handað, skulu teir nú vera førir fyrri at vegleiða onnur.

— Haldið tygum, at næmingarnir nú kunnu vegleiða?

— Eftir at prógvini vóruð handað, spurdi eg einstakar av teimum um hetta. Næmingarnir hava fingið undirvísing í tilsamans 400 tímar.

Teir svaraðu sjálvsagt: — Tað vita vit ikki, at s'ga áður enn vit hava roynt tað.

Men spurningur'n, sum tekur seg upp í hesum sambandi, er bert tann: er vilji til tess?

Viljin er altavgerandi!

Nútímans frálæra

— Var nútímans frálæruháttur ynski næminganna?

— Hesi skeiðini eru tey fyrstu av sinum slag, og er ætlanin, nú tey eru lokin, at fáa fund í lag við vinnulivsskúlararar, við tí endamáli at t'ngast um frálærarvæðskifti.

Og tilfarið til henda fundin er fingið frá øðrum fundi, sum hildin varð saman við næmingunum á skeiðunum herfyri. Har teir høvdu ynski um at kunna luttaka í frálæruni. Meiri enn vanligt er. Hava ábyrgd. Luttaka aktivt í frálæruni.

— Áheitanin um nevndu skeið kom úr Føroyum. Hefur netta nakran týdning fyrri tygum?

— Avgjørt. Eg havi í sambandi við skeiðini vist á júst hetta. Týdningin, at áheitanin er komin úr Føroyum.

Vit vilja fegin hjálpa til, um ynski er. Vit vilja stuðla einari broyting í vanlaga frálæruháttinum, eins og vit vilja stuðla fíggarliga.

Vinnulivsskúli

— Í Føroyum er enn ongin ávisur vinnulivsskúli. Hvør er áskoðan tygara um hetta?

— Áskoðan mín um hosi við urskriftini er tann, at fyrri neyðin er bygging av einum skúla,

har allir vinnulivstætir kunnu hústast, eins og frálæra átti at verið skipað á einum dagskúla.

Eftir hvat eg havi skilt er sama ynski millum føroyingar sjálvar.

— Vildu tú stuðla, um spurn ingur'n gjørdist aktuellur?

— Jú, ivaleyst vildu vit tað.

Nýggj skeið

— Er áhugi at byrja slík skeið í Føroyum av nýggjum?

— Eg haldi avgjørt, at so er.

Eftir lokið skeið í seinastu viku varð sett niður 5-manna arbeiðsnevnd, sum væntandi fer undir virki s.t. ein av fyrstu døgnum.

Uppgáva nevndarinnar er m.a. at vísa lærarum á nýggjar møguleikarnar innan frálæru.

— Fyrligeur nakar nýggjur luttakaralisti?

— Nei, enn fyriliggur ongin luttakaralisti.

Býráðið

Í samrøðunni við blaðið greiddi Svend-Allan Steffensen eisini frá, at millum luttakarnar á skeiðunum var býarsjórin í Havn, Petur Christensen, sum hevði sýnt áhuga fyrri serstøkkum skeiði við luttøku av býráðnum.

Væleydnað skeið

Annar lutakari á skeiðunum í Erhvervspædagogik hefur verið Ingi Mohr, sum annars er lærari við Handilsskúlan í Havn.

Hann sigur í viðtali, at frálæruhátturin var ikki so koll-

veltingarkendur í mun til háttin, sum kendur er.

— Tað, sum sermerkti skeiðini var frálæran, ikki kom beinleiðis frá læraranum, men sum fekk týðning millum næmingarnar sjálvar. Tað, sum veru fga hendi var, at stuðulin undir gamla frálæruháttinum varð tikið undan, meðan nýggi hátturin fekk tilveru.

Skeiðni vóru lærurik. Ikki minst demokratiska frálæruháttinum fyrri at takka, endar Ingi Mohr.

john.

Almennir kvøldfyrilestrar

Fróðskaparsetrið byrjar almennu kvøldfyrilestrarnar í oktober.

Fróðskaparseiðið hefur lýst almennu kvøldfyrilestrarnar 1973-74, og verða teir fyrstu hildnir í oktober.

Tá heldur Magnus Danielsen, lic. techn. 4 fyrilestrar við heitinum: Hvarjir møguleikar eru at útvinna orku í framtíðini?

Í november heldur Sofus Jensen, cand. mag. 4 fyrilestrar við heitinum Norska tjóðskapararræslan.

Í desember verða hildnir tveir fyrilestrar um býarskipan,

og verða teir hildnir av Gunnari Hoydal, arkitekt.

Í januar verður byrjað við tveimum fyrilestrum um alkoholi smu. Fyrilestrarnir verða hildnir av Árna Olsen, yvir-lækna.

Heimsspeki og átrúnaður nevni Klaus H. Jacobsen fyri lestrar, sum hann skal halda í februar, og enda almennu fyrri les kvøldni við 4 fyrilestrum um leiklist (dramatik). Fyrilestrarnir, sum verða í mars, verða hildnir av Ole Jacobsen, cand. art.

Tórshavnar havn vígd

Seinasta leygardag — í grímdarregni og vindi — varð mola-leingjanin í Tórshavn vígd við hátíðarhaldi úti á molanum. Vigslan fór fram á tann hátt, at ms. Hoyvikingur, við Johan í Hoyvík sum skipara, kvetti ein slíktíráð, sum var saman-bundin við molan og ein sleipibát.

Síðani landaði umboð fyrri E. Phil & Søn molan til Petur Christiansen, borgarstjóra, sum víðari handaði hann til havna-myndugleikarnar, við Jákup Súna Jacobsen, havnanevndarformann.

Havnar Hornorkestur setti sín dóm á hátíðarhaldið við at spæla nøkur lög.

Seinni um kvøld var almikil veitsla hildin á Hotel Føroyum fyrri innbøddum, fleiri røður og tøkki vóruð fram-bornar. Allir iððararnir vóru samdir um, at nú hevði høvuðs-borgin í Føroyum fingið eina tryggja havn. Fyrsti partur av byggingini er fíggaður soleiðis, at kommunan sjálv letur 25 pst., staturin 25 pst. og lands-sýrið 50 pst. Til teir 40 metrarum, sum vóruð gjørdir eyka, var fígganin soleiðis, at landsstýrið lat 50 pst. og kommunan 50 pst. Her lat staturin eigan stuðul, orsakað av spartil-tøkum.

Á vøstslunni helt Jákup Súni Jacobsen, havnanevndarformaður, sum umboðar Javnaðarflokkinn í býráðnum, hesa røðu:

Fyri havnanevndina vil eg fegnin frambera øllum teimum sum hava medvirkað til havna-viðanina eina hjartalans tøk, serliga vil eg takka teimum arbeiðsmönnum og tí starvsfólki, sum hava luttikið í og staðið fyrri byggingini — felagnum Phil & Søn, sum hefur havt arbeiðið í hendi, og teimum verkföðingum, um hava havt eftirlit við tí og við projekter-ingini, bæði landsins og býar-ins.

Eisini vil eg takka undanfarna havnanevndarlimum, sum hava arbeitt við hesum máli ígjøgnum mong ár.

Vit eru nú komnir væl longri áleiðis í arbeiðnum fyrri at fáa eina líkinda havn á hesum plássi, sum frá nátturinna hond lá soleiðis fyrri, at skuldi arbeiðslíkindi tryggjast, so krav-dist eitt ódnar-tak.

Vit hava nú fingið hurð fyrri, men mugu ikki gloyma at enn er mikil eftir at gera innan-dura — um eg so má siga — áðrenn fulla nýta fest av tí, vit her hava lagt niður.

Her hugsi eg um, at enn er mangt eftir at útbyggja og snøgga fram við landi innan-fyrri molararnar, t.d. stendur eftir

ur, at sleppa undan at lata burt urrensluna frá okkum øllum út í havnahlýfn, gass-, olju- og bensingoymsurnar standa enu, og eru kanska til vanda fyrri býin og havnaðikið, hesar goymslur mugu vit fáa burtur skjótast gjørligt, so okkari kunnu nýta á meira produktivan hátt í býarinnar trivnað.

Havnalagið er býarinnar hjarta og er eins og alt liv kemur frá og togast at aftur havni-ni, tí eru vit allir góðir við hetta øki, og hava størsta áhuga fyrri tí, sum her nærast og rorist.

Var Várhalla oss ikki blíður tá hann legði Havnina opna fyrri havnum — í hvussu er á onkrum ættum — so legði hann henda bý soleiðis fyrri, at valla nakað av vørførlu ella ferðamannaflutningi fer hesum plássi framvið, og skuldu vit í verði væl betur fyrri enn aðrir til at framt slíka megin-bygging sum hesa, og ter sum neyðugar verða framfyrri. Vit vita, at arbeiðið fer at loysa seg á tann hátt, at búskaparlígru framburður og vøkstur verður býnum fyrri av hesum.

Eg vil bjóða øll um saman við mer at rópa eitt leingi livi fyrri Havnini og havnalagnum í Havn.

J.F.N.